

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ
ՀՀ ԷԿՈՆՈՄԻԿԱՅԻ ՆԱԽԱՐԱՐԻՆ ԿԻՑ
ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻ 3-ՐԴ ՆԻՍՏԻ
25.09.26թ., ժամը՝ 15:30-16:30

Խորհրդի անցկացման վայրը՝ ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարություն
Նիստը նախագահում էր ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարար Գևորգ Պապոյանը:

Նիստին մասնակցում էին ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարին կից հասարակական խորհրդի անդամներ՝

Սոնա Թելունցը

- «Ագրոբիզնեսի և գյուղի զարգացման կենտրոն/CARD» հիմնադրամ

Նունե Մանուկյանը

- «Արենի փառատոն հիմնադրամ»

Մելիակ Ապրեսյանը

- «Տուրիզմի հայկական ֆեդերացիա»

Մերուժան Զադայանը

- «Անասնաբույժներ առանց սահմանների» ՀԿ հասարակական կազմակերպություն

Հայկ Մինասյանը

- «Շեն» բարեգործական հասարակական կազմակերպություն

Մարիամ Մանուկյանը

- «ՀՀ միջազգային գործարար կապերի աջակցման խորհուրդ»

Ավագ Հարությունյանը

- «Գինու ազգային կենտրոն» հասարակական կազմակերպություն

Հակոբ Ավագյանը

- «ՓՄՁ համագործակցության ասոցիացիա»

Կարեն Զաքարյանը

- «Ֆինարմ» ֆինանսական շուկայի մասնակիցների ասոցիացիա

Արմեն Ավետիսյանը

- «Տոհմային կենդանիների անասնաբույժների ասոցիացիա»

Հերմինե Թովմասյան

- «Հայաստանի հաշվապահների ասոցիացիա» ՀԿ

Արսեն Ղազարյանը

- «Հայաստանի արդյունաբերողների և գործարարների միություն»

Փոխարինում էին՝

Վահագն Համբարձումյանին՝

- «Հայաստանի գործատուների հանրապետական միություն»

Միհրան Թադևոսյանը

- «Իրավաբանների հայկական ասոցիացիա»

Մարատ Ատովմյանին՝

Մարիաննա Ավագյանը

Էդիտա Ղազարյանին՝
Մարիամ Ներսեսյանը
Վահան Հարությունյանին՝
Հրաչյա Մուրադյանը
Վարդան Զհանյանին՝
Վլադիմիր Կիրակոսյանը

- «Առաջատար տեխնոլոգիաների ձեռնարկությունների միություն» ՀԿ
- «Հայաստանի շինարարների միություն» ՀԿ
- «Հայաստանի հանքարդյունաբերության և մետալուրգիայի ասոցիացիա» ՀԿ

Բացակայում էին՝

Նունե Սարուխանյանը
Սեդրակ Մամուլյանը
Էլինա Մակարյանը

- «Գյուղատնտեսության աջակցության Կանաչ արահետ» ՀԿ
- «Հայ խոհարարական ավանդույթների զարգացման և պահպանման» ՀԿ
- «Ամերիկայի առևտրի պալատը Հայաստանում» ՀԿ

ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարությունից նիստին մասնակցում էին՝

Լիլիթ Շաբոյանը
Անժելինա Զիլինգարյանը
Դավիթ Բարսեղյանը

- Նախարարի մամուլի քարտուղար, ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարին կից հասարակական խորհրդի համակարգող պաշտոնատար անձ
- Լրատվության և հասարակայնության հետ կապերի վարչության գլխավոր մասնագետ, ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարին կից հասարակական խորհրդի պատասխանատու պաշտոնատար անձ
- ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարության ձեռնբերեցության վարչության պետ

Օրակարգում ընդգրկված էր 5 հարց՝

1. ՀՀ կառավարության 2026-2031 թվականների ծրագրի և առաջնահերթությունների քննարկում:
2. Հայ-թուրքական հնարավոր բիզնես հարաբերությունների նոր փուլի զարգացման՝ ուղիղ սահմանի բացման դեպքում, ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարության, փորձագիտական համայնքի հետ միասին ռազմավարության մշակման առաջարկի ներկայացում, որը թույլ կտա ունենալու գործողությունների ծրագիր, որով հնարավոր կլինի պաշտպանել հայկական ծագման ապրանք արտադրողներին և ծառայություն մատուցողներին **(խորհրդի անդամ Հակոբ Ավագյանի առաջարկությամբ):**
3. Օրենսդրության կարգավորման ազդեցության գնահատման (ՕԿԱԳ) հստակ, գործուն մեխանիզմի ներդրման առաջարկի ներկայացում (ՀՀ Էկոնոմիկայի

նախարարության, ՀՀ ԱԺ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի և բիզնես միությունների մասնակցությամբ, ներդնել ՕԿԱԳ գրասենյակ, որի փորձագիտական աջակցության անհրաժեշտության դեպքում, հնարավոր է ֆինանսավորումը ստանալ նաև դոնոր, միջազգային կառույցներից: Այն իրավական ակտերի համար, որոնք վերաբերում են կամ կարող են վերաբերել ՓՄՁ համայնքի առնվազն 10 %-ին, պարտադիր լինի ՕԿԱԳ-ի եզրակացությունը (**խորհրդի անդամ Հակոբ Ավագյանի առաջարկությամբ**):

4. ՓՄՁ շահերի պաշտպանության գործուն մեխանիզմի ներդնում. ՓՄՁ Շահերի պաշտպանության ինստիտուտի ներդրման առաջարկի ներկայացում՝ ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարության նախաձեռնությամբ, Բիզնես շահերի պաշտպանության միությունների մասնակցությամբ, միջազգային և դոնոր կազմակերպությունների աջակցությամբ (**խորհրդի անդամ Հակոբ Ավագյանի առաջարկությամբ**):

5. Հարցուպատասխան/քննարկում:

Նիստն անցկացվել է **ուղիղ հեռարձակմամբ**՝ գործող կարգի համաձայն:

Ողջունելով խորհրդի անդամներին, ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարին կից հասարակական խորհրդի նախագահ Գևորգ Պապոյանը ներկայացրել է օրակարգում ընդգրկված հարցերը:

Նախարարն անդրադարձել է կառավարության ծրագրին և նախարարության առաջնահերթություններին՝ նշելով, որ տնտեսության զարգացմանն ուղղված գործընթացներում հասարակական կազմակերպությունների ակտիվ ներգրավվածությունը, համատեղ քննարկումներն ու աշխատանքը կարևոր են տարբեր տեսակետներն ու փորձը համադրելու, նոր գաղափարներ ձևավորելու և առավել հասցեական ու արդյունավետ լուծումներ գտնելու տեսանկյունից:

Այնուհետև նախարարի առաջարկով քննարկվել են օրակարգում «ՓՄՁ համագործակցության ասոցիացիա» նախագահ, ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարին կից հասարակական խորհրդի նախագահ Հակոբ Ավագյանի առաջարկով ընդգրկված հարցերը:

Անդրադառնալով օրակարգում ընդգրկված առաջին հարցին նախարարը նշել է, որ բիզնեսում չպետք է առաջնորդվել էմոցիաներով և տնտեսական քաղաքականությունը զգայական հիմքերի վրա չպետք է դրվի: Բիզնեսում պետք է առաջնորդվել միայն հստակ որոշումներով, որոնք պետք է հիմնված լինեն տնտեսական հաշվարկների, մրցակցության և երկրի տնտեսական շահի վրա: Նա նաև ավելացրել է, որ Հայաստանը գնում է տնտեսության դիվերսիֆիկացման ուղղությամբ բոլոր ուղղություններով, ինչը ներառված է նաև կառավարության ծրագրում, և շեշտել, որ պետք է ստեղծել այնպիսի պայմաններ, որպեսզի հայ գործարարները լինեն մրցունակ և կարողանան պաշտպանել իրենց դիրքերը շուկայում՝ անկախ նրանից, թե որ երկրի հետ են մրցակցում:

Նախարարը նաև տեղեկացրել է, որ նախարարության կողմից պարբերաբար իրականացվում են հետազոտություններ, (Scopus հարթակում նշված թեմայով արդեն իսկ հրապարակված հոդվածներ կան), հասկանալու համար ո՞ր ոլորտներում են Հայաստանի մրցակցային առավելությունները, ո՞ր ոլորտներում կարող են հայ գործարարները խնդիրներ ունենալ, ի՞նչ լուծումներ են պետք լինելու:

Նախարարը նաև առաջարկել է ներկայացնել փորձագետների, որոնք հայթոքական հարաբերությունների կարգավորումից հետո կգբաղվեն հայկական բիզնեսի, հայկական ապրանքների միցունակության բարձրացման հարցերով, արտահանման ծավալների ավելացման, կազմակերպությունների հզորացման հարցերով, այն հարցերով, թե ինչպիսի՞ն կարող է լինել գործակցությունը և պատրաստակամություն հայտնել նախարարության համապատասխան մասնագետների մասնակցությամբ աշխատանքներ իրականացնել այդ ուղղությամբ: Հարցի վերաբերյալ արտահայտվել են նաև խորհրդի անդամներից Հակոբ Ավագյանը, Արսեն Ղազարյանը, Մարիամ Մանուկյանը, Հրաչյա Մուրադյանը, Նունե Մանուկյանը, Հայկ Մինասյանը:

Նշվել է, որ Հայաստանը պատրաստ է համագործակցություն և կարող է հավասար մրցակցային պայմաններ ստեղծել ցանկացած գործարարի, ներդրողի համար, որ երկրից էլ որ լինի՝ միաժամանակ պաշտպանելով մեր երկրի տնտեսական շահերը: Խորհրդի անդամները համակարծիք են եղել, որ Հայաստանը պետք է և կարող է մրցակցել ցանկացած երկրի հետ, սակայն միաժամանակ պետք է քննարկել և հասկանալ, թե ո՞ր ոլորտներում և ո՞ր ուղղություններով կարելի է մրցակցել և որտեղ ունենալ առավելություններ:

Օրակարգի 2-րդ հարցով առաջարկվել է քննարկել Օրենսդրության կարգավորման ազդեցության գնահատման հստակ, գործուն մեխանիզմ ունենալու և ՕԿԱԳ գրասենյակի (որպես անկախ մարմին) ստեղծման հնարավորությունը:

Նախարարը նշել է, որ նախարարության կառուցվածքում արդեն իսկ նախատեսված է ունենալ բաժին, որի հիմնական գործառույթը լինելու է նախագծերի համար ազդեցության կարգավորման գնահատականի տրամադրումը, հետևաբար նախարարության մասնակցությամբ որևէ այլ մարմնի ստեղծումը նպատակահարմար չէ, սակայն նաև ավելացրել է, որ եթե անկախ մարմին ստեղծվի միջազգային կամ այլ ֆինանսավորմամբ, որը ևս կներկայացնի նախագծերի վերաբերյալ գնահատականներ, նախարարությունը պատրաստ է լսել և քննարկել դրանք: Այս համատեքստում նախարարն ավելացրել է, որ էկոնոմիկայի նախարարությունը միշտ բաց է համագործակցության համար և չկա կարծիք, որ նախարարության կողմից չլսվի, հնարավոր է, որ այն չընդունվի, մերժվի կամ էմոցիոնալ արձագանք լինի, սակայն չի կարող լինել կարծիք, որը չհնչեցվի:

Օրակարգի 3-րդ հարցը վերաբերել է ՓՄՁ շահերի պաշտպանության ինստիտուտի ներդրմանը:

Նախարարը նշել է, որ հարցը վաղուց քննարկվում է և կան տարբեր կարծիքներ և տեսակետներ դրա անհրաժեշտության վերաբերյալ: Առաջարկվել է ներկայացնել հիմնավորում, որում կնշվի, թե ինչ գործառույթներ կան, որ չի արվում նախարարության կողմից, ՄԻՊ-ի կողմից, կառավարության կամ ասոցիացիաների կողմից՝ սուբյեկտիվ կամ օբյեկտիվ հանգամանքներով պայմանավորված, որը կարող է անել այդ կառույցը՝ առավել առարկայական քննարկման համար:

Հակոբ Ավագյանը նշել է, որ փաստաթղթերը կան, ուսումնասիրվել է նաև այլ երկրների փորձը և ավելացրել, որ դրանք առաջիկայում կտրամադրվեն նախարարությանը:

Նիստի արդյունքում որոշվեց՝

1. Առաջարկել փորձագետների, ովքեր մրցունակության, արտադրողականության, տնտեսական աճի, արտաքին առևտրում Հայաստանի կարողությունների ավելացման հետ կապված պատրաստ կլինեն նախարարության մասնագետների հետ հետազոտական թիմի մաս կազմել և ստեղծել աշխատանքային խումբ:
2. ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարության կազմում ստեղծել օղակ, որը կգրառվի նախագծերի (ոչ միայն ՓՄՁ ոլորտում) կարգավորման ազդեցության գնահատմամբ, բայց միևնույն ժամանակ չբացառել անկախ մարմնի ստեղծումը՝ ասոցիացիաների և միջազգային կառույցների համագործակցության արդյունքում, որի կարծիքը ևս կլսվի:
3. Տրամադրել ՓՄՁ շահերի պաշտպանության ինստիտուտի («Բիզնես օմբուդսմենի» գրասենյակ) ներդրման վերաբերյալ առաջարկի գրավոր ձևաչափով հիմնավորում-տեղեկանք՝ քննարկելու համար:

Գևորգ Պապոյանը նշել է, խորհրդի անդամների կողմից ներկայացված առաջարկներն ու մասնագիտական կարծիքները կքննարկվեն և հնարավորության սահմաններում հաշվի կառնվեն համապատասխան որոշումների կայացման գործընթացում:

ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարին կից
հասարակական խորհրդի նախագահ

Գևորգ Պապոյան

Համակարգող անձ՝ Լիլիթ Շաբոյան

Պատասխանատու անձ՝ Անժելինա Չիլինգարյան

